

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
M. A. (PARANGAT) SOCIOLOGY
EXAMINATION: JUNE – 2022
FOURTH SEMESTER

Subject: Social Movements in India - II (SCBCS-17-412)

Date: 07/06/2022

Total marks: 100

Time: 10.00 am to 1.30 pm

Instructions: 1) Attempt any *Five* questions. 2) All questions carry **equal (20)** marks.

- Q. 1)** Write in detail about any two theories on the emergence of social movements. (20)
Q. 2) Write about the post-Marxist and contemporary debate on social movements. (20)
Q. 3) Write an essay on the Environment movement in India. (20)
Q. 4) Give examples of contemporary social movements in India. Write a long note on the LGBTQ movement in India. (20)
Q. 5) What is the structural-functional theory of the emergence of social movements? (20)
Q. 6) What are some of the issues of security and equity encountered in India? Write in detail about any one issue. (20)
Q. 7) Write in detail about the Civil Rights Movement in India. (20)
Q. 8) Critically evaluate the theory of relative deprivation. (20)
Q. 9) Write about the new global movement. (20)
Q.10) **Write notes on any two of the following.** (20)
 a) Weberian approach
 b) Post-colonial approach
 c) Middle class movement
 d) Anti-Globalization movement

मराठी रूपांतर

भारतातील सामाजिक चळवळी भाग – २ (SCBCS- 17-412)

सूचना : १) कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा. २) सर्व प्रश्नांना समान गुण (२०) आहेत.

- प्र. १)** सामाजिक चळवळीच्या उदयासंबंधीच्या कोणत्याही दोन सिद्धांतांबद्दल तपशीलवार लिहा. (20)
प्र. २) मार्क्सनंतरचा आणि सध्याचा सामाजिक चळवळीवरील दृष्टिकोन चर्चा करा. (20)
प्र. ३) भारतातील पर्यावरण चळवळ या विषयावर निवंध लिहा. (20)
प्र. ४) भारतातील समकालीन सामाजिक चळवळीची उदाहरणे लिहा. तसेच भारतातील LGBTQ चळवळीवर एक दीर्घ टीप लिहा. (20)
प्र. ५) सामाजिक चळवळीच्या उदयाचा संरचनात्मक-कार्यात्मक सिद्धांत काय आहे? (20)
प्र. ६) भारतामध्ये सुरक्षा आणि समानतेच्या काही समस्या कोणत्या आहेत? कोणत्याही एका समस्येचबद्दल सविस्तर लिहा. (20)
प्र. ७) भारतातील नागरी हळूचळूच चळवळीबद्दल तपशीलवार लिहा. (20)
प्र. ८) सापेक्ष वंचिततेच्या सिद्धांताचे मूल्यमापन करा. (20)
प्र. ९) नवीन जागतिक चळवळीबद्दल सविस्तर लिहा. (20)
प्र. १०) पुढीलपैकी कोणतेही दोन वर टीपा लिहा. (20)
 अ) वेबेरियन दृष्टिकोन
 ब) वसाहतोत्तर दृष्टिकोन
 क) मध्यमवर्गीय चळवळ
 ड) जागतिकीकरण विरोधी चळवळ